

وصیت امام صادق (ع)

یکی از دستورالعملهای انسان‌ساز برای زندگی، وصیت امام صادق علیه السلام به یکی از اصحاب خاصش به نام عبدالله بن جندب است که مقامات والایی در معنویات و معارف داشته است.

وصیت امام صادق علیه السلام یکی از دستورالعملهای انسان‌ساز برای زندگی، وصیت امام صادق علیه السلام به یکی از اصحاب خاصش به نام عبدالله بن جندب است که مقامات والایی در معنویات و معارف داشته است.

بزرگ‌ترین خطر تهدیدکننده سالک

راحت طلبی و تنبلی همیشه در انسان وجود دارد. همین موجب می‌شود انسان وقتی به جایی می‌رسد تصور کند دیگر مشکلی ندارد و کار تمام است؛ در حالی که اگر خوب بیندیشد، می‌بینید که تازه اول مشکل است. هر قدر انسان در نردبان تکامل بالاتر می‌رود، سقوطش خطرناک‌تر می‌شود. کوه بزرگی را تصور کنید که عده‌ای قصد دارند به قله آن صعود کنند. کسانی که در دامن کوه سیر می‌کنند، خطر چندان تهدیدشان نمی‌کند. آن‌ها که کمی بالاترند، اگر بلغزند، ممکن است فقط یکی دو متر سقوط کنند؛ ولی بالاخره جان سالم به در می‌برند؛ اما آن‌ها که تا نزدیکی قله بالا رفته‌اند، اگر سقوط کنند، به هیچ وجه نجات نخواهند یافت. وضعیت ما در مسیر تکامل نیز به همین ترتیب است. درست است که بسیاری از مراحل کمال را طی کرده ایم و راه درازی را پیموده ایم و اگر ادامه دهیم به مقصد می‌رسیم؛ ولی در چنین مرحله‌ای اگر در بین راه سقوط کنیم، خطر هلاکتمان قطعی است.

شیطان دشمن بزرگ انسان است. او چنین سوگند خورده:

فَیَعِزُّكَ لِأَعْوِيْتَهُمْ أَجْمَعِينَ

سوگند به عزت و جلالت، همه انسان‌ها را گمراه خواهم ساخت.

سعی و تلاش او بر این است که انسان‌ها را از مسیر حق منحرف کند. هر قدر انسان در راه صحیح پیش‌تر برود، شیطان، بیش‌تر تلاش می‌کند او را منحرف سازد. شیطان، با کسانی که از ابتدا قدم در این راه نگذاشته‌اند، کاری ندارد. آن‌ها خودشان منحرف هستند؛ لازم نیست شیطان آن‌ها را منحرف کند. به محض آن که کسی یک قدم در راه صحیح برمی‌دارد، شیطان متوجه او می‌شود و سعی می‌کند از همان ابتدا او را منحرف نماید. اگر دو قدم به پیش رفت، تلاش شیطان مضاعف می‌شود. هر قدر در این راه جلوتر برود، شیطان سعی بیش‌تری برای گمراهی او می‌کند.

بنابراین ما که راه حق را شناخته‌ایم و در بین ادیان و مذاهب، صحیح‌ترین آن‌ها را انتخاب کرده ایم، شیطان دشمنی بیش‌تری با ما دارد و نیروهایش را صرف می‌کند، تا منحرفمان سازد. پس باید توجه داشته باشیم که دچار لغزش نشویم و در مبارزه با شیطان کاملاً حواسمان را جمع کنیم. به هدایت فعلی خودمان هم نباید مغرور باشیم؛ زیرا از عاقبت کار خود خبر نداریم. باید برای آینده بیم‌ناک باشیم؛ چون شیطان تمام نیروهایش را برای گمراه ساختن ما صرف خواهد کرد. این اولین نکته‌ای است که در این حدیث بر آن تکیه شده است. البته چون مخاطب امام صادق علیه السلام یکی از یاران خاص آن حضرت بوده، نیازی نبوده به تفصیل این مطالب را ذکر کنند؛ فرموده اند:

یا عبدالله لَقَدْ تَصَبَّ ابْلِيسُ حَبَائِلُهُ فِی دَارِ الْغُرُورِ؛

ای عبدالله! شیطان در این عالم فریب‌کاری، دام‌های خود را گسترده است.

فَمَا يَقْصُدُ فِيهَا إِلَّا أَوْلِيَاءَنَا؛

از این کار هم هیچ مقصودی ندارد، جز آن که دوستان ما را به دام بیندازد.

به عبارت دیگر، هدف اصلی شیطان به دام انداختن دوستان ما است.